

Հայոց պատմության 9 - րդ դասարանի

քննության հարցատոմսեր

առաջին հարցաշար

(Ըստ «Զանգակ» հրատարակչության դասագրքերի)

Հարցատոմս 1

- 1. Հայկական լեռնաշխարհը՝ հայերի հայրենիք**
«Հայրենիք» հասկացությունը: Հայկական լեռնաշխարհի դիրքն ու սահմանները: Լեռները
- 2. Հայոց թագավորության վերականգնումը**
Լևոն II-ի իշխանության շրջանը: Լևոն Մեծագործի քաղաքականությունը
- 3. Ինքնապաշտպանական հերոսամարտերը 1915 թվականին**
Վանի փառապանծ հաղթանակը: «Մուսա լեռան քառասուն օրը»
- 4. Հայաստանի Հանրապետության անկախացման գործընթացը**
Հայաստանի անկախության մասին հռչակագիրը: ԽՍՀՄ-ի փլուզումը, ԱՊՀ-ի ստեղծումը

Հարցատոմս 2

- 1. Հայկազունիների նոր թագավորությունը Ք. ա. VII-VI դարերում**
Պարույր նահապետը՝ Հայոց թագավոր: Երվանդ I Սակավակյաց: Տիգրան I Երվանդյան
- 2. Վահանանց ապստամբությունը**
Վահանանց ապստամբությունը: Նվարասկի պայմանագիրը
- 3. Հայկական մշակույթը XVII դարի երկրորդ կեսից մինչև XIX դարի առաջին կեսը**
Դպրոցը: Տպագրությունը: Հայ մամուլի սկզբնավորումը
- 4. Խորհրդային Հայաստանը Անդրդաշնության և ԽՍՀՄ-ի կազմում:**
ՀԽՍՀ առաջին Սահմանադրության ընդունումը: Հայաստանը Անդրդաշնության և ԽՍՀՄ-ի կազմավորման գործընթացում

Հարցատոմս 3

1. Վաղ պետական կազմավորումները Հայաստանի տարածքում

Հայկական առաջին պետական կազմավորումը, Արատտա: Հայասա թագավորությունը:
Նաիրի երկիրը: Հայկազունիների Արարատյան թագավորությունը

2. Հայկական մշակույթը X- XIV դարերում

Գրականությունը: Ճարտարապետությունը: Նկարչությունը

3. 1826 - 1828 թթ. ռուս-պարսկական պատերազմը

1826 – 1828 թթ. ռուս-պարսկական պատերազմը: Թուրքմենչայի հաշտության
պայմանագիրը: Պարսկահայերի վերաբնակեցումը

4. Խորհրդային Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը

Հայաստանը խրուշչովյան «ձնհալի տարիներին»: Ազգային զարթոնքը: Այլախոհությունը

Հարցատոմս 4

1. Հայերի ծագումը

Հայաստանը հնդեվրոպական նախահայրենիք: Հայաստանը Հին Արևելքի վեպերում և
առասպելներում

2. Ավատատիրության ձևավորումը Հայաստանում

Հողատիրության ձևավորումը: Հասարակության դասերը, աստիճանակարգությունը:

3. Մայիսյան հերոսամարտերը

Պատերազմի վերաճումը թուրք-հայկականի: Սարդարապատի և Բաշ-Ապարանի
ճակատամարտերը

4. Հայաստանի Հանրապետության անկախացման գործընթացը (1990 –ական թթ.)

Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակումը: Իշխանության մարմինների
ձևավորումը: Բանակը: ՀՀ սահմանադրությունը

Հարցատոմս 5

1. Արտաշեսյան թագավորության կազմավորումը

Հայկական թագավորությունների անկախացումը: Արտաշես I-ը և հայկական հողերի
միավորումը

2. Մեսրոպ Մաշտոցը և հայոց այբուբենի ստեղծումը

Հայ գրերի գյուտը: Գրերի գյուտի նշանակությունը

3. Ազատագրական զինված պայքարը Արցախում

Պայքարի սկիզբը Արցախում: Զինված պայքարը Արցախում

4. Հայաստանը ռուս-թուրքական հարաբերությունների ոլորտում

Հայ-ռուսական հարաբերությունները: Քեմալական շարժումը և Հայաստանը: Քեմալա-
բոլշևիկյան համագործակցությունը

Հարցատոմս 6

- 1. Հայոց նախաքրիստոնեական հավատքը**
Հայկական պետությունների դիցարանները
- 2. Պայքարը արաբների դեմ**
Արաբների դեմ պայքարի հաղթական ավարտը: Աշոտ II Երկաթ
- 3. Հայկական հարցը 1912-1914 թթ.**
Հայկական հարցը 1912-1914 թթ.
- 4. Մեծ հայրենադարձությունը**
1946-1948 թթ. մեծ հայրենադարձությունը

Հարցատոմս 7

- 1. Տիգրան Մեծի տերությունը**
Տիգրան Մեծի հիմնած բնակավայրերը: Տիգրան Մեծը ժամանակակիցների գնահատմամբ
- 2. Հայ ժողովրդի պայքարն օտար նվաճողների դեմ: Զաքարյաններ**
Սելջուկների դեմ պայքարի նոր փուլը: Զաքարյանների իշխանությունը
- 3. Խորհրդային Ռուսաստանը և Հայաստանը**
«Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակը: Բրեստ-Լիտովսկի հաշտությունը և Հայկական հարցը
- 4. Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը (1920-1945 թթ.)**
Անգրագիտության վերացումը: Խորհրդային դպրոցի ձևավորումը

Հարցատոմս 8

- 1. Հայկական մշակույթի ակունքները: Հայկական առասպելները**
Հայկական առասպելները
- 2. Հայաստանի անկախության վերականգնումը IX դարում**
Անկախության վերականգնման գործընթացը: Թագավորության հռչակումը
- 3. Ազատագրական պայքարի նոր փուլը**
Էջմիածնի 1677 թ. ժողովը: Իսրայել Օրին և նրա գործունեությունը
- 4. Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները (1920- 1922 թթ.)**
Հայկական տարածքային հարցը Մոսկվայի և Կարսի 1921 թ. պայմանագրում

Հարցատոմս 9

- 1. Հայկական լեռնաշխարհի լճերը, գետերը և բնակլիմայական պայմանները**
Լճերը: Գետերը
- 2. Պայքար թագավորական իշխանության ամրապնդման համար**
Արշակ II –ի քաղաքականությունը: Հայկական գործերի հաղթանակը
- 3. Հայ ազգային կուսակցությունները**
Արմենակ կուսակցության: Հնչակյան կուսակցություն: Հայ հեղափոխական դաշնակցություն
- 4. Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները (1920-1922 թթ.)**
«Լոռու չեզոք գոտու» և Ջավախքի հիմնախնդիրները: Ջանգեզուրի, Լեռնային Ղարաբաղի և Նախիջևանի հիմնախնդիրները

Հարցատոմս 10

- 1. Հայոց թագավորությունները Ք. ա III դարում**
Հայաստանը Ք. ա IV դարի վերջին: Հայկական թագավորությունները և Սելևկյան տերությունը Ք. ա III դարում
- 2. Վարդանանց պատերազմը**
Պարսից գերիշխանության սաստկացումը: Արտաշատի ժողովը: Ապստամբության ծավալումը: Ավարայրի ճակատամարտը և դրա նշանակությունը
- 3. Հայկական մշակույթը XIX դարի երկրորդ կեսին և XX դարի սկզբին**
Կերպարվեստը: Թատրոնը: Երաժշտությունը
- 4. Հայաստանի Հանրապետության միզազգային դրությունը 1918-1920 թթ.**
Արտաքին հարաբերությունները և դիվանագիտական կապերը: Հայ-վրացական հարաբերությունները: Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունները

Հարցատոմս 11

- 1. Հայկական վիպերգերը**
Վիպերգեր
- 2. Պետական կառավարման համակարգն Արշակունիների օրոք**
Թագավորը և արքունի գործակալությունները: Բանակը
- 3. Ազատագրական պայքարի գաղութահայ կենտրոնները**
Հովսեփ Էմինի գործունեությունը: Մադրասի հայրենասիրական խմբակը
- 4. Արցախյան շարժման սկիզբը**
Արցախյան շարժման սկզբնավորումը: ՀԽՍՀ և ԽՍՀՄ դեկավարության դիրքորոշումը: Սումգաիթյան ողբերգությունը

Հարցատոմս 12

1. Տրդատ I-ի գահակալումը

Հայ-պարթևական դաշինքն ընդդեմ Հռոմեական կայսրության

2. Ոսկեդարյան գրականությունը

Պատմագրություն: Փիլիսոփայություն: Բնական գիտություններ

3. Զեյթունի 1862 թ. ապստամբությունը

Զեյթունի 1862 թ. ապստամբությունը

4. Քաղաքական բռնությունները և հալածանքները

Կոմունիստական ամբողջատիրության հաստատումը: Քաղաքական բռնաճնշումների նոր փուլը

Հարցատոմս 13

1. Թագավորության հզորացումը: Վանի աշխարհակալ տերությունը

Երկրի հզորացումը Մենուա արքայի օրոք: Արգիշտի I հզոր արքան

2. Հայկական մշակույթը X-XIV դարերում

Դպրոցները և համալսարանները: Պատմագրությունը

3. Մայիսյան հերոսամարտերը

Ղարաքիլիսայի ճակատամարտերը: Մայիսյան հերոսամարտերի պատմական նշանակությունը

4. Հայկական հարցի վերաբացումը

Հայկական հարցի վերաբացումը միջազգային նոր պայմաններում

Հարցատոմս 14

1. Հայաստանի պատմավարչական բաժանումները

Հայաստանի վաղ շրջանի պատմավարչական բաժանումները

2. Պայքար պարսից գավթողական քաղաքականության դեմ

Պայքար պարսից գավթողական քաղաքականության դեմ: Պապ թագավոր

3. Հայկական հասարակական-քաղաքական միտքը

Հայկական պահպանողականությունը: Ազատականությունը հայ իրականության մեջ: Հայ ազգայնականությունը

4. Հայկական սփյուռքի ձևավորումը

Սփյուռքի առաջացումը: Հայկական հարցը Լոնդոնի և Լոզանի խորհրդաժողովներում

Հարցատոմս 15

1. Տրդատ III-ի գահակալությունը

Տրդատ արքայազնի և Գրիգոր Պարթևի վերադարձը

2. Հայաստանի ինքնավարության վերականգնումը

Խալիֆայության գերիշխանության վերացման ընթացքը Հայաստանում: 850-855 թթ. ապստամբությունը

3. Հայկական գաղթավայրերը նոր շրջանում

Գաղութավայրերի առաջացումը: Խոշոր գաղթավայրերը

4. 1920 թ. թուրք-հայկական պատերազմը

Թուրք-հայկական պատերազմը: Հայաստանի խորհրդայնացումը

Հարցատոմս 16

1. Վանի թագավորության հիմնադրումը: Տուշպա-Վանը՝ մայրաքաղաք

Վանի թագավորության հիմնադրումը: Տուշպա-Վանը՝ մայրաքաղաք

2. Կիլիկյան Հայաստանի պետական կարգը

Արքունիքը և բանակը

3. Արևմտահայերի և արևելահայերի առաջին համագումարները

Արևմտահայերի ազգային խորհուրդը: Արևմտահայաստանի վերածննդի սկիզբը: Հայոց ազգային խորհրդի ստեղծումը

4. Հայ ժողովուրդը Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին

Պատերազմի սկիզբը: Հայերի մասնակցությունը պատերազմին: Հայկական ազգային դիվիզիաները: Խորհրդային Միության հայ հերոսները և զորավարները

Հարցատոմս 17

1. Հայկազունի Երվանդականների թագավորության վերականգնումը

Ալեքսանդր Մակեդոնացու արշավանքները և Հայաստանը

2. Հայաստանի ազատագրության համար պայքարը

Հայկական իշխանությունները ուշ միջնադարում: Հայաստանի ազատագրության համար պայքարը

3. Հայկական մարզը: 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրությունը

Հայկական մարզի կազմավորումը: 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրությունը

4. Հայկական հարցը Փարիզի խաղաղության խորհրդաժողովում

Հայկական պատվիրակությունները Փարիզի խորհրդաժողովում: Միացյալ Հայաստանի հռչակումը: Հայկական հարցը Սան Ռեմոյի խորհրդաժողովում: Սերի պայմանագիրը

Հարցատոմս 18

- 1. Մեծ Հայքը I դարի վերջից մինչև III դարի սկիզբը**
Սանատրուկ II: Վաղարշ I: Արշակունիների ժառանգական իշխանության հաստատումը
- 2. Հայկական մշակույթը (XV դար -XVII դարի առաջին կես)**
Դպրոցը: Տպագրությունը. Հակոբ Մեղապարտ
- 3. Ազատագրական զինված պայքարը Սյունիքում**
Ազատագրական պայքարի սկիզբը Սյունիքում: Դավիթ Բեկ: Հայկական իշխանությունների ստեղծումը: Հալիձորի հաղթանակը: Մխիթար Սպարապետ
- 4. ՀՀ միջազգային դրությունը և արտաքին քաղաքականությունը (1990 –ական թթ.)**
ՀՀ միջազգային ճանաչումը: Արտաքին քաղաքականությունը: Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործընթացը

Հարցատոմս 19

- 1. Հայկական լեռնաշխարհի լճերը, գետերը և բնակլիմայական պայմանները**
Լճերը: Գետերը
- 2. Բազրատունյաց Հայաստանի վերելքը**
Հայոց թագավորության վերելքը: Թագավորությունը հզորության գագաթնակետին : Գագիկ I
- 3. Ռուս-թուրքական 1877-1878 թթ. պատերազմը**
Ռուս-թուրքական պատերազմի սկիզբը: Բայազետի պաշտպանությունը: Հայերի մասնակցությունը պատերազմին: Պատերազմի ավարտը
- 4. Խորհրդային վարչակարգի հաստատումը**
Իշխանության նոր մարմինների ստեղծումը: Փետրվարյան ապստամբությունը

Հարցատոմս 20

- 1. Մեծ Հայքի թագավորությունն Արտավազդ II-ի օրոք**
Կրասոսի արշավանքը: Հռոմեական նոր արշավանքը
- 2. Պետական կառավարման համակարգը I-V դարերում**
Թագավորը և արքունի գործակալությունները: Բանակը
- 3. Հայդուկային շարժումը**
Հայդուկային շարժման սկիզբը: Նշանավոր հայդուկապետերը
- 4. Հայոց անկախ պետության կայացումը**
Անկախության հռչակումը: Բաթումի պայմանագիրը: Հայկական պետության կերտումը

Հարցատոմս 21

- 1. Տիգրան II –ի գահակալումը: Մեծ Հայքի ամբողջականության վերականգնումը**
Տիգրան II –ի գահակալումը: Ծովքի վերամիավորումը
- 2. Մեսրոպ Մաշտոցը և հայոց այբուբենի ստեղծումը**
Հայ գրերի գյուտը: Գրերի գյուտի նշանակությունը
- 3. Հայ-թաթարական կռիվները**
Հայ-թաթարական ազգամիջյան բախումը: Հայերի ինքնապաշտպանության կազմակերպումը
- 4. Համազգային շարժման վերելքը**
Համազգային շարժման ծավալումը

Հարցատոմս 22

- 1. Տիգրան II Մեծի տերության ստեղծումը: Հայկական աշխարհակալության ընդլայնումը**
Հայ-պոնտական դաշինքը և Կապադոկիայի նվաճումը: Հայ-պարթևական պատերազմը: Մելիկյան տերության նվազումը:
- 2. Հայկական մշակույթը (XV դար- XVII դարի առաջին կես)**
Դպրոցը: Տպագրությունը. Հակոբ Մեղապարտ
- 3. Հայոց Մեծ եղեռնը**
Հայերի ցեղասպանության երիտթուրքական պետական ծրագիրը: Մեծ եղեռնը
- 4. Ներքին կայունությանը սպառնացող վտանգները**
Թուրք-թաթարական խռովությունները: 1920 թ. Մայիսյան ապստամբությունը

Հարցատոմս 23

- 1. Արտաշես I-ի բարենորոգումները**
Վարչական և ռազմական բարեփոխումները: Արտաշես I-ի մյուս բարեփոխումները: Արտաշատ մայրաքաղաքի հիմնադրումը
- 2. Վահանանց ապստամբությունը**
Վահանանց ապստամբությունը: Նվարսակի պայմանագիրը
- 3. Հայկական մշակույթը XVII դարի երկրորդ կեսից մինչև XIX դարի առաջին կեսը**
Պատմագիտությունը: Վենետիկի Մխիթարյան միաբանությունը: Արվեստը
- 4. Ազատագրական պայքարի զինված փուլը (1990 –ական թթ.)**
Ինքնապաշտպանական ջոկատների ստեղծումը և Հայաստանի սահմանների պաշտպանությունը: Ազատագրական պայքարի զինված փուլը

Հարցատոմս 24

1. Հայոց նախաքրիստոնեական հավատքը

Հայկական պետությունների դիցարանները

2. Հայկական պետության ստեղծումը Կիլիկիայում

Հայերը Կիլիկիայում: Ռուբինյան իշխանության առաջացումը

3. Հայ ժողովուրդը Առաջին աշխարհամարտի տարիներին

Հայաստանը և Օսմանյան կայսրության ու Ռուսաստանի ռազմաքաղաքական ծրագրերը: Կամավորական ջոկատների ստեղծումը

4. Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը (1920-1945 թթ.)

ԽՍՀՄ ԳԱ հայկական մասնաճյուղի հիմնադրումը և ՀԽՍՀ ԳԱ ստեղծումը: Բնական գիտությունների և հայագիտության զարգացումը

Հարցատոմս 25

1. Հայկազունիների նոր թագավորությունը Ք. ա. VII-VI դարերում

Պարույր նահապետը՝ Հայոց թագավոր: Երվանդ I Սակավակյաց: Տիգրան I Երվանդյան

2. Արաբական արշավանքները և Հայաստանը

Հայաստանը և արաբական ներխուժումները: Թեոդորոս Ռշտունու քաղաքականությունը

3. Հայկական հարցի միջազգայնացումը

Սան Ստեֆանոյի հաշտության պայմանագիրը և Հայկական հարցը: Հայկական հարցը Բեռլինի վեհաժողովում

4. Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը (1920-1945 թթ.)

Թատրոնը և կինոարվեստը: Կերպարվեստը և երաժշտությունը: Քաղաքաշինությունը և ճարտարապետությունը

Հարցատոմս 26

1. Հայկական լեռնաշխարհը՝ հայերի հայրենիք

«Հայրենիք» հասկացությունը: Հայկական լեռնաշխարհի դիրքն ու սահմանները: Լեռները

2. Քրիստոնեության ընդունումը որպես պետական կրոն

Տրդատ III Մեծ և Գրիգոր Լուսավորիչ: Քրիստոնեության՝ պետականորեն ընդունման պատմական նշանակությունը

3. Ազատագրական շարժումների ծավալումը XX դարի սկզբին

Նոր մարտավարության ընդունումը: Ս. Առաքելոց վանքի կռիվը: Սասունի 1904 թ. ապստամբությունը

4. Տնտեսության վերականգնումը և զարգացումը

Արդյունաբերացումը: Գյուղատնտեսության կոլեկտիվացումը

Հարցատոմս 27

1. Արտաշեսյան թագավորության կազմավորումը

Հայկական թագավորությունների անկախացումը: Արտաշես I-ը և հայկական հողերի միավորումը

2. Կիլիկյան Հայաստանի պետական կարգը

Արքունիքը և բանակը

3. Ազատագրական պայքարի նոր փուլը

Էջմիածնի 1677 թ. ժողովը: Իսրայել Օրին և նրա գործունեությունը

4. Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները (1920- 1922 թթ.)

Հայկական տարածքային հարցը Մոսկվայի և Կարսի 1921 թ. պայմանագրում

Հարցատոմս 28

1. Տիգրան Մեծի տերությունը

Տիգրան Մեծի հիմնած բնակավայրերը: Տիգրան Մեծը ժամանակակիցների գնահատմամբ

2. Հայկական մշակույթը X- XIV դարերում

Գրականությունը: Ճարտարապետությունը: Նկարչությունը

3. Ազատագրական զինված պայքարը Սյունիքում

Ազատագրական պայքարի սկիզբը Սյունիքում: Դավիթ Բեկ: Հայկական իշխանությունների ստեղծումը: Հալիձորի հաղթանակը: Մխիթար Սպարապետ

4. Խորհրդային Հայաստանը Անդրդաշնության և ԽՍՀՄ- ի կազմում

ՀԽՍՀ առաջին Սահմանադրության ընդունումը: Հայաստանը Անդրդաշնության և ԽՍՀՄ-ի կազմավորման գործընթացում

Հարցատոմս 29

1. Տրդատ I-ի գահակալումը

Հայ-պարթևական դաշինքն ընդդեմ Հռոմեական կայսրության

2. Հայկական մշակույթը X-XIV դարերում

Դպրոցները և համալսարանները: Պատմագրությունը

3. Ինքնապաշտպանական հերոսամարտերը 1915 թվականին

Վանի փառապանծ հաղթանակը: «Մուսա լեռան քառասուն օրը»

4. Խորհրդային Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը

Հայաստանը խրուշչովյան «ձնհալի տարիներին»: Ազգային զարթոնքը: Այլախոհությունը:

1. **Հայաստանի պատմավարչական բաժանումները**
Հայաստանի վաղ շրջանի պատմավարչական բաժանումները
2. **Հայոց թագավորության վերականգնումը**
Լևոն II-ի իշխանության շրջանը: Լևոն Մեծագործի քաղաքականությունը
3. **Հայկական մշակույթը XVII դարի երկրորդ կեսից մինչև XIX դարի առաջին կեսը**
Պատմագիտությունը: Վենետիկի Մխիթարյան միաբանությունը: Արվեստը
4. **Հայկական հարցը Փարիզի խաղաղության խորհրդաժողովում**
Հայկական պատվիրակությունները Փարիզի խորհրդաժողովում: Միացյալ Հայաստանի հռչակումը: Հայկական հարցը Սան Ռեմոյի խորհրդաժողովում: Սևրի պայմանագիրը

Երկրորդ հարցաշար

(Ըստ «Մանմար» հրատարակչության դասագրքերի)

Հարցատոմս 1

1. Հայոց հայրենիքը

Հայկական լեռնաշխարհը՝ հայերի հայրենիք: Հայկական լեռնաշխարհի դիրքը, սահմանները

2. Հայոց թագավորության վերականգնումը

Կիլիկյան Հայաստանի հզորացումը: Թագավորության հռչակումը: Ձեռնարկումներ ներքին կյանքում: Արտաքին քաղաքականությունը

3. Ինքնապաշտպանական հերոսամարտերը 1915 թվականին

Վանի ինքնապաշտպանությունը: Սուետիայի հայության գոյամարտը

4. Հայաստանի Հանրապետության անկախության գործընթացը

Հայաստանի անկախության հռչակագիրը

Հարցատոմս 2

1. Երվանդունիների թագավորության հիմնադրումը

Պարույր նահապետը՝ Հայոց թագավոր: Երվանդ I Սակավակյաց: Տիգրան Երվանդյան

2. Վահանանց ապստամբությունը

Ապստամբության սկիզբը: Ակոռիի, Ներսեհապատի և Ճարմանայի ճակատամարտերը: Նվարսակի պայմանագիրը

3. Հայկական մշակույթը XVII դարի երկրորդ կեսից մինչև XIX առաջին կեսը

Դպրոցները: Մամուլը: Տպագրությունը

4. Խորհրդային Հայաստանը Անդրդաշնության և ԽՍՀՄ-ի կազմում

Հայաստանի առաջին սահմանադրությունը: Անդրկովկասյան դաշնության և ԽՍՀՄ-ի կազմավորումը

Հարցատոմս 3

1. Վաղ պետական կազմավորումների առաջացումը

Արատտա, Հայասա, Թեգարամա, Հայկյաններ

2. Հայկական մշակույթը X-XIV դարերում

Գրականությունը: Ճարտարապետությունը: Որմանակարչությունը: Մանրանկարչությունը

3. 1826-1828 թթ. ռուս-պարսկական պատերազմը

Պատերազմի ընթացքը: Երևանի գրավումը: Թուրքմենչայի պայմանագիրը

4. Խորհրդային Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը

Անհատի պաշտամունքի դատապարտումը: Ազգային զարթոնքը: Խորհրդային Հայաստանը «լճացման տարիներին»

Հարցատոմս 4

1. Հայաստանը հնդեվրոպական նախահայրենիք

Հնդեվրոպական նախահայրենիք: Հայ ժողովրդի կազմավորման մասին ավանդազրույցները

2. Ավատատիրության ձևավորումը Հայաստանում

Հողատիրության ձևերը: Ավատատիրական աստիճանակարգությունը

3. Մայիսյան հերոսամարտերը

1918 թ. Մայիսյան հերոսամարտերը և դրանց պատմական նշանակությունը

4. Հայաստանի Հանրապետության ամրապնդման գործընթացը (1990 –ական թթ.)

Հայաստանի Հանրապետության ամրապնդման հռչակումը: Սահմանադրության ընդունումը

Հարցատոմս 5

1. Հայկական թագավորությունների անկախացումը

Արտաշես I-ի գահակալումը: Հայկական հողերի միավորումը

2. Մեսրոպ Մաշտոցը և հայոց այբուբենի ստեղծումը

Հայ գրերի գյուտը: Գրերի գյուտի նշանակությունը

3. Ազատագրական զինված պայքարը Արցախում

Ռեզմական ամրությունների կազմավորումը Արցախում: Ռուսական զորքերի 1722 թ. կասպիական արշավանքը: Շարժման ծավալումը Արցախում

4. Հայաստանը ռուս-թուրքական հարաբերությունների ոլորտում

Հայ-ռուսական հարաբերությունները: Հայ-ռուսական բանակցությունները Մոսկվայում և դրանց ձախողումը: Քեմալական շարժումը և խորհրդա-թուրքական մերձեցումը

Հարցատոմս 6

1. Հոգևոր մշակույթը

Դիցարանը

2. Պայքար արաբների դեմ

Երկրի անկախության ամրապնդումը: Աշոտ II Երկաթ

3. Հայկական հարցը 1912-1914 թթ.

Հայկական հարցը 1912-1914 թթ.: Հայկական բարենորոգումների խնդիրը և ռուս-թուրքական համաձայնագիրը

4. Մեծ հայրենադարձությունը

1946-1948 թթ. «մեծ ներգաղթը»

Հարցատոմս 7

1. Տերության տարածքը և բնակչությունը

Տիգրանակերտի կառուցումը

2. Հայ ժողովրդի պայքարն օտար նվաճողների դեմ: Զաքարյաններ

Հայ-վրացական զինակցության սկզբնավորումը: Հյուսիսային Հայաստանի ազատագրումը

3. Խորհրդային Ռուսաստանը և Հայաստանը

«Թուրքահայաստանի մասին» հրովարտակը: Բրեստ –Լիտովսկի հաշտությունը և Տրապիզոնի բանակցությունները

4. Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը (1920-1945թթ.)

Զանգվածային անգրագիտության վերացումը: Հանրակրթական դպրոցը

Հարցատոմս 8

1. Հոգևոր մշակույթը

Առասպելները

2. Հայաստանի անկախության վերականգնումը

Բազրատունյաց թագավորության հաստատումը: Աշոտ I

3. Ազատագրական պայքարի նոր փուլը

Հակոբ Զուղայեցի կաթողիկոսի պատվիրակությունը: Հայաստանի ազատագրության Իսրայել Օրու ծրագրերը

4. Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները (1920-1922 թթ.)

Հայաստանի տարածքային պահանջները: Հայկական տարածքների հարցը 1921 թ. մարտի 16-ի Մոսկվայի և հոկտեմբերի 13-ի Կարսի պայմանագրերում

Հարցատոմս 9

1. Հայոց հայրենիքը

Հայկական լեռնաշխարհի գետերը, լճերը

2. Պայքար թագավորական իշխանության ամրապնդման համար

Արշակ II

3. Հայոց ազգային կուսակցությունները

Արմենական կուսակցություն: Հնչակյան կուսակցություն: Հայ հեղափոխական դաշնակցություն

4. Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները (1920- 1922 թթ.)

Լոռու և Ջավախքի խնդիրը: Նախիջևանի հիմնախնդիրը: Զանգեզուրի հերոսամարտը: (1920 թ. վերջ- 1921 թ. հուլիս) Գարեգին Նժդեհ: Արցախի հիմնախնդիրը

Հարցատոմս 10

1. Երվանդունիների թագավորությունը Բ. ա IV- III դարերում

Հայկական թագավորությունները Բ. ա III դարում: Հայկական թագավորությունները և Սելևկյանները

2. Վարդանանց պատերազմը

Կրոնափոխության առաջարկը: Արտաշատի ժողովը: Շարժման ծավալումը: Ավարայրի ճակատամարտը

3. Հայկական մշակույթը XIX դարի երկրորդ կեսին և XX դարի սկզբին

Թատրոն: Երաժշտություն: Կերպարվեստ

4. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային դրությունը 1918 -1920 թթ.

Հանրապետության միջազգային դրությունը (1918): Հայ-վրացական հարաբերությունները: Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունները

Հարցատոմս 11

1. Հոգևոր մշակույթը

Վիպերգերը

2. Պայքար թագավորական իշխանության ամրապնդման համար

Արշակ II

3. Ազատագրական պայքարի գաղութահայ կենտրոնները

Հովսեփ Էմինի գործունեությունը: Մադրասի հայրենասիրական խմբակը

4. Արցախյան շարժման սկիզբը

Ղարաբաղյան ազատագրական շարժումը: Սումգաիթյան ողբերգությունը

Հարցատոմս 12

- 1. Արշակունյաց արքայատոհմի հաստատումը Հայաստանում**
Տրդատ I-ի գահակալումը և գործունեությունը
- 2. Ոսկեդարյան գրականությունը**
Պատմագրությունը: Փիլիսոփայությունը և բնական գիտությունները
- 3. Ջեյթունի 1862 թ. ապստամբությունը**
Ջեյթունի կիսանկախ վիճակը: Ջեյթունի ինքնապաշտպանությունը
- 4. Քաղաքական բռնությունները և հալածանքները**
Կոմունիստական կուսակցության մենիշխանությունը: Քաղաքական բռնությունները

Հարցատոմս 13

- 1. Վանի համահայկական թագավորությունը**
Վանի թագավորության հզորացումը (Մենուա, Արգիշտի)
- 2. Մեսրոպ Մաշտոցը և հայոց այբուբենի ստեղծումը:**
Հայ գրերի գյուտը: Գրերի գյուտի նշանակությունը
- 3. Մայիսյան հերոսամարտերը**
Թուրքական զորքերի ներխուժումը Արևելյան Հայաստան
- 4. Հայկական հարցի վերաբացումը**
Հայկական հարցի վերաբացումը Երկրորդ աշխարհամարտից հետո

Հարցատոմս 14

- 1. Հայոց հայրենիքը**
Հայաստանի պատմավարչական բաժանումը
- 2. Պայքար պարսից զավթողական քաղաքականության դեմ**
Պապ թագավորը և Մեծ Հայքի թագավորության հզորության վերականգնման նրա փորձերը
- 3. Հայոց Մեծ եղեռնը**
Հայերի ցեղասպանության երիտթուրքական ծրագիրը: Ցեղասպանության իրագործումը
- 4. Հայկական սփյուռքի ձևավորումը**
Հայկական սփյուռքի առաջացումը: Հայկական Սփյուռքի ձևավորումը

Հարցատոմս 15

1. Հայաստանը II- III դարերում

Մասանյան հեղաշրջումը Պարսկաստանում և հայ-պարսկական հարաբերությունները

2. Հայաստանի ինքնավարության վերականգնումը

Հայաստանի ինքնավարության վերականգնումը: 850-855 թթ. ապստամբությունը

3. Հայկական գաղթավայրերը նոր շրջանում

Պարսկաստանի հայկական գաղութները: Հնդկաստանի հայկական գաղութները: Եգիպտոս

4. 1920 թ. թուրք-հայկական պատերազմը

Թուրք-հայկական պատերազմը: Ալեքսանդրապոլի պայմանագիրը: 1920 թ. դեկտեմբերի 2-ի Երևանի համաձայնագիրը

Հարցատոմս 16

1. Վանի համահայկական թագավորությունը

Վանի թագավորության հիմնադրումը Բ. ա IX դարում: Տուշպա-Վանը՝ մայրաքաղաք

2. Կիլիկյան Հայաստանի պետական կարգը

Պետական կառավարման համակարգը: Բանակը

3. Արևմտահայերի և արևելահայերի առաջին համագումարները

Արևմտահայերի և արևելահայերի առաջին համագումարները

4. Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները (1920- 1922 թթ.)

Լոռու և Ջավախքի խնդիրը: Նախիջևանի հիմնախնդիրը: Զանգեզուրի հերոսամարտը: (1920 թ. վերջ - 1921 թ. հուլիս) Գարեգին Նժդեհ: Արցախի հիմնախնդիրը

Հարցատոմս 17

- 1. Երվանդականների թագավորությունը Բ. ա IV – III դարերում**
Ալեքսանդր Մակեդոնացու արշավանքները և Հայաստանը
- 2. Հայաստանի ազատագրության համար պայքարը**
Հայկական պետականության վերականգնման փորձ XV դարում: Հայ ազատագրական շարժումը XVI դարում
- 3. Հայկական մարզը: 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրությունը**
Հայաստանի իրավաքաղաքական դրությունը
- 4. Հայկական հարցը Փարիզի խաղաղության խորհրդաժողովում**
Հայկական պատվիրակությունները Փարիզի կոնֆերանսում: Սան Ռեմոյի խորհրդաժողովը: Սևրի պայմանագիրը

Հարցատոմս 18

- 1. Հայաստանը II-III դարերում**
Վաղարշ I: Վաղարշապատ մայրաքաղաքի կառուցումը: Վաղարշ II-ը և Արշակունիների ժառանգական իշխանության հաստատումը:
- 2. Հայկական մշակույթը (XV դար- XVII դարի առաջին կես)**
Դպրոցը: Տպագրությունը. Հակոբ Մեղապարտ
- 3. Ազատագրական զինված պայքարը Սյունիքում**
Ազատագրական պայքարի սկիզբը Սյունիքում: Դավիթ-Բեկ: Սյունիքի հայկական իշխանության կազմավորումը: Մխիթար Սպարապետ: Ապստամբության ավարտը
- 4. ՀՀ միջազգային դրությունը և արտաքին քաղաքականությունը (1990 –ական թթ.)**
Նորանկախ հանրապետության միջազգային ճանաչումը: Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը: Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործընթացը

Հարցատոմս 19

- 1. Հայաստանը հնդեվրոպական նախահայրենիք**
Հնդեվրոպական նախահայրենիքը: Հայ ժողովրդի կազմավորման մասին ավանդազրույցները
- 2. Բագրատունյաց Հայաստանի վերելքը**
Հայաստանն Աբասի և Աշոտ III-ի թագավորության շրջանում: Սմբատ II թագավորը: Բագրատունյաց թագավորության հզորացումը Գագիկ I-ի օրոք
- 3. Ռուս-թուրքական 1877-1878 թթ. պատերազմը**
Պատերազմի պատճառները: Պատերազմի ընթացքը
- 4. Խորհրդային վարչակարգի հաստատումը**
Իշխանության մարմինների ստեղծումը: Փետրվարյան ապստամբությունը և քաղաքացիական կռիվները

Հարցատոմս 20

- 1. Մեծ Հայքի թագավորությունն Արտավազդ II-ի օրոք**
Արտավազդ II-ի գահակալությունը: Կրասոսի արևելյան արշավանքը և Հայաստանը
- 2. Պետական կառավարման համակարգը Արշակունիների օրոք**
Պետական կարգը: Բանակը
- 3. Հայ հասարակական- քաղաքական միտքը**
Պահպանողական հոսանք: Ազատամտական հոսանք
- 4. Հայոց անկախ պետության կայացումը**
Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը: Բաթումի պայմանագիրը: Իշխանության մարմինների ստեղծումը

Հարցատոմս 21

- 1. Տիգրան II Մեծը և Հայկական տերության ստեղծումը**
Տիգրան II-ի գահակալությունը: Կապադովկիայի ռազմակալումը
- 2. Հայկական մշակույթը (XV դար- XVII դարի առաջին կես)**
Դպրոցը: Տպագրությունը. Հակոբ Մեղապարտ
- 3. Հայ-թաթարական կռիվները**
Հայ-թաթարական (ադրբեջանական) ընդհարումները
- 4. Համազգային շարժման վերելքը**
Ազատագրական շարժման վերելքը: Հայերի բռնագաղթեցումը Ադրբեջանից

Հարցատոմս 22

- 1. Տիգրան II Մեծը և Հայկական տերության ստեղծումը**
Տիգրան II Մեծի նվաճումները
- 2. Հայկական մշակույթը X- XIV դարերում**
Կրթական գործը: Պատմագրությունը
- 3. Հայոց Մեծ եղեռնը**
Հայերի ցեղասպանության երիտթուրքական ծրագիրը: Ցեղասպանության իրագործումը
- 4. Ներքին կայունությանը սպառնացող վտանգները**
Թուրք-թաթարական խռովությունները: 1920 թ. Մայիսյան ապստամբությունը

Հարցատոմս 23

- 1. Արտաշես I-ի բարենորոգումները**
Արտաշատ մայրաքաղաքի հիմնադրումը: Հողային հարաբերությունների կարգավորումը: Այլ բարենորոգումներ
- 2. Վահանանց ապստամբությունը**
Ապստամբության սկիզբը: Ակոռիի, Ներսեհապատի և Ճարմանայի ճակատամարտերը: Նվարսակի պայմանագիրը
- 3. Հայկական մշակույթը XVII դարի երկրորդ կեսից մինչև XIX դարի առաջին կեսը**
Մխիթարյան միաբանություն: Արվեստ
- 4. Հայաստանի Հանրապետության անկախացման գործընթացը (1990 –ական թթ.)**
Հայաստանի անկախության հռչակագիրը

Հարցատոմս 24

- 1. Հոգևոր մշակույթը**
Դիցարանը
- 2. Հայկական պետության ստեղծումը Կիլիկիայում**
Հայերը Կիլիկիայում: Ռուբինյանների հաստատվելը Կիլիկիայում: Ռուբինյան իշխանության ընդարձակումը
- 3. Հայ ժողովուրդը Առաջին աշխարհամարտի տարիներին**
Կամավորական շարժումը
- 4. Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը (1920- 1945 թթ.)**
Գիտության զարգացումը:

Հարցատոմս 25

1. Երվանդունիների թագավորության հիմնադրումը

Պարույր նահապետը՝ Հայոց թագավոր: Երվանդ I Սակավակյաց: Տիգրան Երվանդյան

2. Արաբական արշավանքները և Հայաստանը

Արաբական արշավանքները և Հայաստանը: Հայ-արաբական պայմանագիրը:

3. Հայկական հարցի միջազգայնացումը

Սան Ստեֆանոյի պայմանագիրը: Հայկական հարցի առաջացումը

4. Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը (1920- 1945 թթ.)

Կերպարվեստը: Երաժշտությունը: Թատրոնը և կինոն: Ճարտարապետությունը

Հարցատոմս 26

1. Հայոց հայրենիքը

Հայկական լեռնաշխարհը՝ հայերի հայրենիք: Հայակական լեռնաշխարհի դիրքը, սահմանները

2. Քրիստոնեության ընդունումը որպես պետական կրոն

Տրդատ III Մեծ և Գրիգոր Լուսավորիչ: Քրիստոնեությունը՝ պետական կրոն

3. Ազատագրական շարժումների ծավալումը XX դարի սկզբին

Առաքելոց վանքի կռիվը: Սասունի ինքնապաշտպանությունը

4. Տնտեսության վերականգնումը և զարգացումը

Ինդուստրացման գործընթացը: Գյուղատնտեսության կոլեկտիվացումը

Հարցատոմս 27

1. Տիգրան II Մեծը և Հայկական տերության ստեղծումը

Տիգրան II-ի գահակալությունը: Կապադովկիայի ռազմակալումը

2. Կիլիկյան Հայաստանի պետական կարգը

Պետական կառավարման համակարգը: Բանակը

3. Հայդուկային շարժումը

Հայդուկային շարժումը

4. Ազատագրական պայքարի զինված փուլը

Պատերազմական գործողությունների սանձազերծումը Ադրբեջանի կողմից

Հարցատոմս 28

- 1. Հայկական թագավորությունների անկախացումը**
Արտաշես I-ի գահակալումը: Հայկական հողերի միավորումը
- 2. Հայկական մշակույթը X-XIV դարերում**
Գրականությունը: Ճարտարապետությունը: Որմնանկարչությունը:
Մանրանկարչությունը
- 3. Ազատագրական զինված պայքարը Սյունիքում**
Ազատագրական պայքարի սկիզբը Սյունիքում: Դավիթ-Բեկ: Սյունիքի
հայկական իշխանության կազմավորումը: Մխիթար Սպարապետ:
Ապստամբության ավարտը
- 4. Հայ ժողովուրդը Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին**
Ֆաշիստական Գերմանիայի հարձակումը ԽՍՀՄ- ի վրա: Հայկական
դիվիզիաների կազմավորումը և նրանց մարտական ուղին

Հարցատոմս 29

- 1. Արշակունյաց արքայատոհմի հաստատումը Հայաստանում**
Տրդատ I –ի գահակալումը և գործունեությունը
- 2. Հայկական մշակույթը X-XIV դարերում**
Կրթական գործը: Պատմագրությունը
- 3. Ինքնապաշտպանական հերոսամարտերը 1915 թվականին**
Վանի ինքնապաշտպանությունը: Սուետիայի հայության զոյամարտը
- 4. Խորհրդային Հայաստանի հասարակական- քաղաքական կյանքը**
Անհատի պաշտամունքի դատապարտումը: Ազգային զարթոնքը: Խորհրդային
Հայաստանը «լճացման տարիներին»

Հարցատոմս 30

- 1. Հայոց հայրենիքը**
Հայաստանի պատմավարչական բաժանումները
- 2. Հայոց թագավորության վերականգնումը**
Կիլիկյան Հայաստանի հզորացումը: Թագավորության հռչակումը: Ձեռնարկումներ
ներքին կյանքում: Արտաքին քաղաքականությունը
- 3. Մայիսյան հերոսամարտերը**
Թուրքական զորքերի ներխուժումը Արևելյան Հայաստան
- 4. Հայկական հարցը Փարիզի խաղաղության խորհրդաժողովում**
Հայկական պատվիրակությունները Փարիզի կոնֆերանսում: Սան Ռեմոյի
խորհրդաժողովը: Սևրի պայմանագիրը